

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดครั้งเดียว (The Posttest-Only Design with Nonequivalent Group) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการให้ข้อมูลแก่ผู้คลอดและครอบครัวที่เข้ารับบริการคลอดต่อความพึงพอใจกลุ่มตัวอย่างคือผู้คลอดและครอบครัวที่เข้ารับบริการคลอดที่โรงพยาบาลพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มผู้คลอดและครอบครัวที่ได้รับข้อมูลตามปกติ แบ่งเป็นผู้คลอดจำนวน 30 คน และครอบครัวผู้คลอด จำนวน 30 คน และกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มผู้คลอดและครอบครัวที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็นผู้คลอดจำนวน 30 คน และครอบครัวผู้คลอด จำนวน 30 คน ผลการวิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้คลอดและครอบครัว

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้คลอดและครอบครัวต่อการได้รับข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้คลอดและครอบครัว

จำนวนผู้คลอดกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 29 ปี ร้อยละ 63.3 รองลงมาอายุอยู่ในช่วงอายุน้อยกว่า 20 ปี และ 30 – 39 ปี เท่ากันร้อยละ 16.7 ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ อาชีวศึกษา ร้อยละ 66.7 รองลงมามีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 30 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 66.7 รองลงมา มีอาชีพแม่บ้าน ร้อยละ 26.7 ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 66.7 รองลงมา มีรายได้มากกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 33.3 การคลอดครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นครรภ์แรก ร้อยละ 53.3 รองลงมา เป็นครรภ์หลัง ร้อยละ 46.7 และส่วนใหญ่ไม่มีภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ ร้อยละ 93.3

จำนวนผู้คลอดกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 29 ปี ร้อยละ 50 รองลงมาอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 30 ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา ร้อยละ 80 รองลงมา มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 20 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 43.3 รองลงมา มีอาชีพแม่บ้าน ร้อยละ 36.7 ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 80 รองลงมา มีรายได้มากกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 20 การคลอดครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นครรภ์หลัง ร้อยละ 53.3 รองลงมา เป็นครรภ์แรก ร้อยละ 46.7 และทั้งหมดไม่มีภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ ร้อยละ 100 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของผู้คลอด จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้
ประสบการณ์การคลอด ภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์

ข้อมูลผู้คลอด	กลุ่มทดลอง (n = 30 คน)		กลุ่มควบคุม (n = 30 คน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ				
ต่ำกว่า 20 ปี	5	16.7	9	30.0
20 - 29 ปี	19	63.3	15	50.0
30 - 39 ปี	5	16.7	6	20.0
40 ปีขึ้นไป	1	3.3	0	0
ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	9	30.0	6	20.0
มัธยมศึกษา/ อาชีวศึกษา	20	66.7	24	80.0
ปริญญาตรี	1	3.3	0	0
อาชีพ				
นักศึกษา	0	0	1	3.3
รับจ้าง	20	66.7	13	43.6
ค้าขาย	0	0	2	6.7
เกษตรกร	1	3.3	1	3.3
รัฐวิสาหกิจ	0	0	2	6.7
แม่บ้าน	8	26.7	11	36.7
รายได้ (บาท/ เดือน)				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000	20	66.7	24	80.0
5,001 - 10,000	10	33.3	6	20.0
ประสบการณ์การคลอด				
ครรภ์แรก	16	53.3	14	46.7
ครรภ์หลัง	14	46.7	16	53.3
ภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์				
มี	2	6.7	0	0
ไม่มี	28	93.3	30	100

จำนวนครอบครัวผู้คลอดกลุ่มทดลองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60 รองลงมาเป็นเพศชาย ร้อยละ 40 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30 – 39 ปี ร้อยละ 33.3 รองลงมาเป็นอายุน้อยกว่า 20 ปีและมากกว่า 40 ปีเท่ากัน ร้อยละ 26.7 ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผู้คลอดโดยเป็นญาติพี่น้อง ร้อยละ 43.3 รองลงมาเป็นสามี ร้อยละ 40 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 50 รองลงมาเป็นมัธยมศึกษา/ อาชีวศึกษา ร้อยละ 43.3 ส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้าง ร้อยละ 73.3 รองลงมา มีอาชีพแม่บ้าน ร้อยละ 10 ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 46.7 รองลงมามีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 36.7

จำนวนครอบครัวผู้คลอดกลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.3 รองลงมา เป็นเพศชาย ร้อยละ 46.7 ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 43.3 รองลงมาอยู่ในช่วง 30 – 39 ปี ร้อยละ 26.7 ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผู้คลอดโดยเป็นสามี ร้อยละ 46.7 รองลงมาเป็นมารดา ร้อยละ 36.3 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา/ อาชีวศึกษาเท่ากัน ร้อยละ 50 ส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้าง ร้อยละ 70 รองลงมามีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 13.3 ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 56.7 รองลงมามีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 36.7 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของครอบครัวผู้คลอด จำแนกตาม เพศ อายุความสัมพันธ์กับผู้คลอด ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ข้อมูลครอบครัวผู้คลอด	กลุ่มทดลอง (n = 30 คน)		กลุ่มควบคุม (n = 30 คน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	12	40.0	14	46.7
หญิง	18	60.0	16	53.3
อายุ				
ต่ำกว่า 20 ปี	4	13.3	2	6.7
20 - 29 ปี	8	26.7	7	23.3
30 - 39 ปี	10	33.3	8	26.7
40 ปีขึ้นไป	8	26.7	13	43.3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลครอบครัวผู้คลอด	กลุ่มทดลอง (n = 30 คน)		กลุ่มควบคุม (n = 30 คน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์กับผู้คลอด				
สามี	12	40	14	46.7
มารดา	4	13.3	11	36.7
มารดาสามี	1	3.3	1	3.3
ญาติพี่น้อง	13	43.3	4	13.3
ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	15	50.0	15	50.0
มัธยมศึกษา/ อาชีวศึกษา	13	43.3	15	50.0
ปริญญาตรี	2	6.7	0	0
อาชีพ				
รับจ้าง	22	73.3	21	70.0
ค้าขาย	2	6.7	4	13.3
เกษตรกร	1	3.3	1	3.3
รับราชการ	1	3.3	1	3.3
รัฐวิสาหกิจ	0	0	1	3.3
แม่บ้าน	3	10.0	2	6.6
นักศึกษา	1	3.3	0	0
รายได้ (บาท/เดือน)				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000	14	46.7	17	56.7
5,001 - 10,000 บาท	11	36.7	11	36.7
มากกว่า 10,000 บาท	5	16.7	2	6.7

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลของผู้คลอดและครอบครัว

กลุ่มผู้คลอดมีความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลรายด้านทุกด้าน สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามปกติ โดยในด้านความพึงพอใจในข้อมูลด้านสถานที่และระเบียบการเยี่ยมของ ผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 3.81 (SD = 68) ด้านความพึงพอใจข้อมูลในระยะที่ 1 ของการคลอด ผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.12 (SD = 51) ด้านความพึงพอใจข้อมูลในระยะที่ 2 ของการคลอด ผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 3.97 (SD = 53) ด้านความพึงพอใจข้อมูลในระยะที่ 3 ของการคลอด ผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 3.87 (SD = 78) ด้านความพึงพอใจข้อมูลในระยะที่ 4 ของการคลอด ผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 3.96 (SD = 68) ด้านความพึงพอใจในวิธีการให้ข้อมูล ผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.04 (SD = 61) และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจต่อข้อมูลที่ได้รับโดยรวม ผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 3.99 (SD = 51) แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูล
รายด้านและโดยรวมของผู้คลอดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปร	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	p-value
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลรายด้าน						
ข้อมูลด้านสถานที่และระเบียบ	3.81	.68	3.48	.46	2.19*	.032
ข้อมูลในระยะที่ 1 ของการคลอด	4.12	.51	3.76	.57	2.51*	.015
ข้อมูลในระยะที่ 2 ของการคลอด	3.97	.53	3.39	.49	4.37**	.000
ข้อมูลในระยะที่ 3 ของการคลอด	3.87	.78	3.30	.60	3.19**	.002
ข้อมูลในระยะที่ 4 ของการคลอด	3.96	.68	3.53	.50	2.79**	.007
ด้านวิธีการให้ข้อมูล	4.04	.61	3.70	.54	2.29*	.025
ความพึงพอใจต่อได้รับข้อมูลที่โดยรวม	3.99	.51	3.55	.44	3.56**	.001

** p < .01

* p < .05

กลุ่มครอบครัวผู้คลอดมี ความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลเป็นรายข้อกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความพึงพอใจในข้อมูลด้านสถานที่และระเบียบการเยี่ยม กลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.0 (SD = .64) ความพึงพอใจข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ กลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.10 (SD = .40) ความพึงพอใจข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการคลอด กลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.07 (SD = .58) ความพึงพอใจข้อมูลเกี่ยวกับอาการเปลี่ยนแปลงของมารดาและทารก กลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.27 (SD = .52) ความพึงพอใจข้อมูลเกี่ยวกับผลของการคลอด กลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.27 (SD = .58) ความพึงพอใจข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผล

และความจำเป็นก่อนการรักษา กลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.27 (SD = 45) ความพึงพอใจในการให้ข้อมูลด้วยภาษาที่ง่ายและมีความชัดเจน กลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.43 (SD = 56) ความพึงพอใจข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ กลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.20 (SD = 48) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลโดยรวมกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามรูปแบบการให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเท่ากับ 4.20 (SD = 35) แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลรายข้อและโดยรวมของครอบครัวผู้คลอดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปร	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	p-value
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลรายข้อ						
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่และสภาพแวดล้อม	4.00	.64	3.43	.56	3.61**	.001
ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ	4.10	.40	3.47	.68	4.38**	.000
ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการคลอด	4.07	.58	3.53	.68	3.25**	.002
ข้อมูลเกี่ยวกับอาการเปลี่ยนแปลง	4.27	.52	3.33	.84	5.51**	.000
ข้อมูลเกี่ยวกับผลของการคลอด	4.27	.58	3.73	.90	2.70**	.009
ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลและความจำเป็น						
ก่อนการรักษา	4.27	.45	3.63	.76	3.90**	.000
การให้ข้อมูลด้วย ภาษาที่ง่ายและมีความชัดเจน	4.43	.56	3.63	.66	4.99**	.000
ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ	4.20	.48	3.63	.71	3.58**	.001
ความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลโดยรวม	4.20	.35	3.55	.40	6.64**	.000

** p < .01